

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 12CoE/27/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6114200287
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 08. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Gandžala, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2014:6114200287.1

Rozhodnutie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, vo veci exekúcie oprávneného PROFÍ CREDIT Slovakia, s. r. o., so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, právne zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Andrea Cviková, s. r. o., so sídlom Kubániho 16, 811 04 Bratislava, IČO: 47 233 516, za ktorú koná advokátka a konateľka JUDr. Andrea Cviková, proti povinnému J. O., nar. XX. XX. XXXX, bytom F. XXXX/XX, XXX XX L. L., vedenej súdnou exekútkou JUDr. Júliou Kubjatkovou, Exekútorsky úrad so sídlom Nám. M. R. Štefánika 11, 977 01 Brezno, zastúpenú zástupcom súdnym exekútorom JUDr. Ing. Jánom Gasperom, PhD., Exekútorský úrad so sídlom Kálmána Mikszatha 268, 979 01 Rimavská Sobota, pod sp. zn. EX 1293/13, o vymoženie pohľadávky oprávneného vo výške 2.169,99 Eur s príslušenstvom, na základe odvolania oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 1Er/36/2014 - 15 zo dňa 28. 01. 2014, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu p o t v r d z u j e .

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“ alebo „exekučný súd“) uznesením zo dňa 28. 01. 2014 zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie s poukazom na ustanovenie § 44 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“) a s poukazom na ustanovenie § 52 a nasledujúce zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej aj „OZ“).

Exekučný súd vyhodnotil zmluvu o revolvingovom úvere, uzavretú medzi oprávneným a povinným, ako zmluvu spotrebiteľskú. Keďže exekučným titulom je v predmetnom prípade rozhodcovský rozsudok, súd následne skúmal rozhodcovskú zmluvu, na základe ktorej bola založená právomoc rozhodcovského súdu na konanie a rozhodnutie sporu medzi oprávneným a povinným a vyhodnotil ju ako neprijateľnú, a teda neplatnú zmluvnú podmienku. Podľa názoru exekučného súdu bola právomoc rozhodcovského súdu založená na absolútne neplatnom právnom úkone. Rozhodcovská zmluva, hoci uzatvorená na samostatnom tlačive, má charakter štandardnej zmluvnej podmienky používanej oprávneným pri uzatváraní zmlúv o úvere so spotrebiteľmi. Je preto právne bezvýznamné, či riešenie sporu rozhodcovským súdom vyplýva z rozhodcovskej doložky k zmluve alebo z osobitnej zmluvy. Občiansky zákonník v ustanovení § 53 ods. 2 za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia nepovažuje také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. V prípade nepreukázania opaku zo strany dodávateľa sa zmluvné ustanovenia nepovažujú za individuálne dojednané (§ 53 ods. 3 OZ). Návrh rozhodcovskej zmluvy je aj v danom prípade pripravený na predtlačnom tlačive, do ktorého sa len vpisujú požadované údaje a spotrebiteľ nemá možnosť žiadnym spôsobom zmeniť obsah tejto zmluvy, nemôže vyjednávať, jedinou jeho alternatívou je prijatie, respektíve odmietnutie návrhu ako celku. Prvostupňový súd ďalej konštatoval, že rozhodcovská zmluva bola uzatvorená na predtlačnom formulári v čase uzatvorenia zmluvy o úvere a oprávnený ničím nepreukázal individuálny charakter tohto dojednania. Oprávnený dôkazne

bremeno na preukázanie toho, že rozhodcovská zmluva bola medzi účastníkmi dojednaná individuálne, neuniesol. Ďalej exekučný súd poukázal na to, že v predmetnom prípade nebola rozhodcovská zmluva výsledkom slobodnej voľby zmluvných strán. Navyše praktickým dôsledkom rozhodcovskej zmluvy formulovanej tak, ako je tomu v danom prípade je, že spotrebiteľovi je fakticky odopretá možnosť brániť svoje práva pred všeobecným súdom v prípade, ak oprávnený podá žalobu na rozhodcovský súd. Znenie rozhodcovskej zmluvy neodporuje síce doslovnému zneniu zákonného ustanovenia, avšak svojimi dôsledkami sleduje ten cieľ, aby predmetné ustanovenie dodržané nebolo, teda zákon obchádza (in fraudem legis). V čl. 7 rozhodcovskej zmluvy je síce obsiahnutá možnosť spotrebiteľa od rozhodcovskej zmluvy odstúpiť, avšak k tomuto exekučný súd uviedol, že možno odstúpiť len od takej rozhodcovskej zmluvy, ktorá je platná, ale od absolútne neplatnej rozhodcovskej zmluvy sa odstúpiť nedá. Ďalej ešte poukázal na to, že zmluvná podmienka v štandardnej formulárovej zmluve sa nestáva individuálne dohodnutou podmienkou len tým, že spotrebiteľ od nej neodstúpi. Inak by to bolo popretie celej filozofie ochrany pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách. V danom prípade je rozhodcovská zmluva v rozpore s § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka, čo má za následok absolútnu neplatnosť tohto zmluvného dojednaní a na čo musí súd prihliadať z úradnej povinnosti. Keďže právomoc rozhodcovského súdu bola založená na absolútne neplatnom právnom úkone, neprijateľne dojednanej rozhodcovskej zmluve, exekučný súd po preskúmaní exekučného titulu dospel k záveru, že ide o exekučný titul, ktorý vydal orgán na to nepríslušný, na podklade ktorého nie je možné exekúciu vykonať. Ďalej ešte poukázal súvisiacu rozhodovacia činnosť všeobecných súdov, Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, Ústavného súdu Slovenskej republiky aj Ústavného súdu Českej republiky.

Proti uvedenému uzneseniu podal včas odvolanie oprávnený z dôvodov podľa ustanovenia § 205 ods. 2 písm. a) v spojení s § 221 ods. 1 písm. h) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“), ďalej z dôvodov podľa § 205 ods. 2 písm. b), d) a f) O.s.p. a navrhol toto rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie. V odvolaní poukázal na to, že z bodu 2 rozhodcovskej zmluvy výslovne vyplýva, že uzatvorenie rozhodcovskej zmluvy nie je podmienkou uzatvorenia a vykonávania zmluvy o revolvingovom úvere a súčasne dlžník (povinný) nie je povinný prijať návrh danej rozhodcovskej zmluvy. Z bodu 7 rozhodcovskej zmluvy vyplýva, že dlžník môže od tejto odstúpiť v lehote 14 kalendárnych dní od jej uzavretia bez toho, aby to malo vplyv na trvanie zmluvy o revolvingovom úvere. Rozhodcovská zmluva nikdy nebola podmienkou uzavretia zmluvy o revolvingovom úvere, jej uzavretie bolo právom a nie povinnosťou spotrebiteľa a podľa názoru oprávneného spĺňa charakter individuálneho ustanovenia, a preto nemôže byť neprijateľnou podmienkou. Exekučný súd vychádzal z ničím nezdôvodniteľnej domnienky, kedy predloženie predtlačenej zmluvy by automaticky malo znamenať, že nejde o individuálnu dohodu. Povinný dobrovoľne uzavrel rozhodcovskú zmluvu a rovnako slobodne nevyužil možnosť od danej zmluvy odstúpiť. V predmetnom prípade rozhodcovská zmluva nie je súčasťou všeobecných podmienok resp. inej zmluvy a povinný mohol uzavrieť zmluvu o revolvingovom úvere aj pri odmietnutí rozhodcovskej zmluvy. Rozhodcovská zmluva by však ani v prípade, ak by nebola individuálnym dojednaním, nemohla byť posúdená ako neprijateľná zmluvná podmienka, a to nielen z hľadiska jej právnych dôsledkov, ale ani z hľadiska procesu jej uzatvárania. Podľa názoru oprávneného rozhodcovské konanie poskytuje spotrebiteľovi rovnaký a v niektorých smeroch oveľa širší rozsah ochrany a možnosti uplatnenia práv, ako je tomu pri konaní pred súdom. Medzi účastníkmi uzavretá rozhodcovská zmluva popri tom, že je individuálnym dojednaním, nespĺňa ani definíciu neprijateľnej podmienky podľa § 53 ods. 4 písm. r) OZ. Z uvedeného ustanovenia vyplýva, že rozhodcovská zmluva nikdy nie je neprijateľnou podmienkou. Zmluva navyše neobsahuje povinnosť postupovať výlučne prostredníctvom rozhodcovského konania pri riešení sporov, ale konanie pred rozhodcovským súdom je len alternatívne. Cieľom ustanovenia § 53 ods. 4 písm. r) OZ nie je zneplatnenie rozhodcovskej zmluvy (resp. doložky) ako takej, ale zaručiť spotrebiteľovi v procesnej pozícii žalobcu právo vybrať si miesto pre rozhodovanie o ním podanej žalobe. Predmetné ustanovenie nemá riešiť a ani nerieši situáciu, kedy žalobu podáva dodávateľ. Oprávnený poukázal ďalej aj na súvisiacu rozhodovacia činnosť všeobecných súdov a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky.

Povinný sa k odvolaniu oprávneného nevyjadril.

Rozhodnutie okresného súdu bolo vydané vyššou súdnou úradníčkou. Zákonná sudkyňa uviedla, že odvolaniu nemieni vyhovieť a podľa ust. § 374 ods. 4 O.s.p. vec predložila na rozhodnutie odvolaciemu súdu.

Krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), preskúmal vec podľa § 212 ods. 1 O.s.p., bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a uznesenie okresného súdu podľa § 219 ods. 1,2 O.s.p. ako vecne správne potvrdil.

Predmetom odvolania oprávneného je procesné rozhodnutie exekučného súdu, ktorým zamietol žiadosť súdnej exekútorky JUDr. Júlie Kubjatkovej o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie s poukazom na ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku.

Z obsahu spisu krajský súd zistil, že súdna exekútorka žiadosťou o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zo dňa 02. 01. 2014 (podanou prostredníctvom zastupujúceho súdneho exekútora), doručenou okresnému súdu dňa 09. 01. 2014, požiadala exekučný súd o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v prospech oprávneného PROFI CREDIT Slovakia, s. r. o., Bratislava proti povinnému J. O., nar. XX. XX. XXXX., bytom F. XXXX/XX, L. L., na podklade exekučného titulu, ktorým je rozhodcovský rozsudok vydaný rozhodcom Stáleho rozhodcovského súdu Victoria rozhodcovský súd v Žiline, so sídlom Vojtecha Tvrdeho 793/21, Žilina, sp. zn. RK-PC-1502/13-LP zo dňa 10. 06. 2013, právoplatný dňa 11. 09. 2013 a vykonateľný dňa 17. 09. 2013 (prílohová obálka č.l. 10 spisu). Z exekučného titulu je zrejmé, že rozhodcovský súd vyhovel nárokom oprávneného, ktoré si uplatnil na základe zmluvy o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX uzavretej medzi oprávneným a povinným dňa 24. 02. 2011 (č.l. 7 spisu) a žalovanému (povinnému) uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi (oprávnenému) sumu 2.169,99 Eur s príslušenstvom v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozhodcovského rozsudku.

Po zhodnotení skutočností zistených z predloženého spisu odvolací súd súhlasí so záverom súdu prvého stupňa o tom, že zmluva o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 24. 02. 2011 (č.l. 7 spisu) je zmluvou spotrebiteľskou. Následne prvostupňový súd správne skúmal, či bola platne založená právomoc rozhodcovského súdu na konanie a na vydanie exekučného titulu. Oprávnený právne posúdenie predmetnej zmluvy a právomoc exekučného súdu na skúmanie právomoci rozhodcovského súdu ani nepochybnil, avšak namietal, že rozhodcovská zmluva nemôže byť vyhodnotená ako neprijateľná zmluvná podmienka v zmysle ustanovenia § 53 OZ a že právomoc rozhodcovského súdu na konanie bola v tomto prípade založená na základe platne uzavretej rozhodcovskej zmluvy. Ďalej namietal, že súd prvého stupňa nedostatočne a nesprávne zistil skutkový stav veci, nesprávne vec právne posúdil a nepoužil správne ustanovenia právneho predpisu.

Odvolací súd zdôrazňuje, že rozhodcovské konanie, ako alternatíva pri riešení sporov, môže prebehnúť len vtedy, ak bola platne založená právomoc rozhodcovského súdu na konanie a na rozhodnutie sporu. Ako to vyplýva z § 3 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov rozhodcovská zmluva je dohoda medzi zmluvnými stranami o tom, že všetky alebo niektoré spory, ktoré medzi nimi vznikli alebo vzniknú v určenom zmluvnom alebo inom právnom vzťahu, sa rozhodnú v rozhodcovskom konaní. Podľa § 4 uvedeného zákona môže mať rozhodcovská zmluva formu osobitnej zmluvy alebo formu rozhodcovskej doložky k zmluve. V predmetnom prípade je právomoc rozhodcovského súdu preukazovaná písomnosťou označenou ako rozhodcovská zmluva č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 24. 02. 2011 (č.l. 9 spisu), uzavretou medzi oprávneným a povinným. Exekučný súd má v zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku nepochybne právo a zároveň aj povinnosť zisťovať okrem iného aj rozpor exekučného titulu so zákonom, t. j. aj to, či bol vydaný orgánom s právomocou na jeho vydanie, teda skúmať nielen to, či rozhodcovská zmluva (prípadne doložka) bola medzi oprávneným a povinným vôbec uzavretá ale aj to, či bola uzavretá platne. V tejto súvislosti je potrebné poukázať na to, že medzi oprávneným a povinným ide, ako už bolo uvedené, o spotrebiteľský vzťah a je preto na mieste dôsledná aplikácia ochrany spotrebiteľa. Najvyšší súd Slovenskej republiky vo svojom rozhodnutí sp. zn. 6 Cdo 1/2012 zo dňa 21. 03. 2012 uviedol, že „princíp „vigilantibus iura sripta sunt“ (bdelým patrí právo) v spotrebiteľských veciach v konkrétnych súvislostiach ustupuje dôležitejšiemu princípu, ktorým je ochrana práv spotrebiteľa. To znamená, že aj keď účastník rozhodcovského konania, ktorým je spotrebiteľ, nevyužije možnosť spochybniť existenciu alebo platnosť rozhodcovskej zmluvy podľa

ustanovení zákona o rozhodcovskom konaní, je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný skúmať existenciu alebo platnosť rozhodcovskej zmluvy a v prípade zisteného nedostatku v tomto smere konštatovať rozpor rozhodcovského rozsudku so zákonom znamenajúci materiálnu nevykonateľnosť tohto exekučného titulu. Takýmto postupom exekučný súd naplňuje príkaz vyplývajúci z princípu ochrany práv spotrebiteľa.“

V zmysle uvedeného bol preto správny postup okresného súdu, keď predloženú rozhodcovskú zmluvu skúmal a následne ju v zmysle § 52 a nasl. OZ vyhodnotil ako neprijateľnú a tým aj ako absolútne neplatnú, nakoľko spôsobuje značnú nerovnováhu medzi právami a povinnosťami zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Samotná skutočnosť, že dohoda zmluvných strán o právomoci rozhodcovského súdu netvorila súčasť zmluvy o revolvingovom úvere alebo súčasť Zmluvných dojednaní zmluvy o revolvingovom úvere spoločnosti PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy, ale bola uzavretá vo forme samostatnej rozhodcovskej zmluvy v ten istý deň ako zmluva o úvere, nie je dostatočným dôkazom o vôle povinného pristúpiť na tento osobitný spôsob rozhodovania sporu. Povahu formulárovej zmluvy má totiž nielen zmluva o úvere a zmluvné podmienky k nej, ale aj predformulované znenie rozhodcovskej zmluvy. V predmetnom prípade má rozhodcovská zmluva podobu formulára, obdobného tomu, vo forme ktorého bola uzavretá samotná zmluva o revolvingovom úvere. Povinnému neboli poskytnuté jasné a zrozumiteľné informácie, čo znamená riešenie sporov v rozhodcovskom konaní. Rozhodcovská zmluva v skutočnosti v tomto prípade navyše ani nie je alternatívou riešenia sporov, nakoľko ak oprávnený - veriteľ podal návrh na začatie konania na rozhodcovský súd, uskutočnil výber predpokladaný v rozhodcovskej zmluve, a po tomto výbere sa už povinný musel podrobiť rozhodcovskému konaniu.

Odvolačný súd ešte poukazuje na to, že v ustanovení § 53 ods. 4 OZ je len demonštratívny výpočet neprijateľných podmienok v spotrebiteľských zmluvách, z čoho vyplýva, že ako neprijateľnú zmluvnú podmienku môže súd vyhodnotiť aj takú, ktorá nespadá medzi neprijateľné zmluvné podmienky konkrétne vymedzené v tomto ustanovení. V predmetnom prípade má rozhodcovská zmluva podobu formulárovej zmluvy, ktorá bola povinnému ako spotrebiteľovi predložená spolu so zmluvou o revolvingovom úvere a zmluvnými dojednaniami k nej bez toho, aby bola dostatočne informovaný o povahe, zmysle a následkoch takejto zmluvy. V zmysle § 53 ods. 5 OZ je potom takáto zmluva ako neprijateľná podmienka absolútne neplatná.

S ohľadom na uvedené preto odvolací súd uznesenie exekučného súdu podľa ustanovenia § 219 ods. 1, 2 O. s. p. ako vecne správne potvrdil.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3: 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.